

ALLEZ
ALLEZ
ALLEZ

S I M O N H U G H E S

**ALLEZ
ALLEZ
ALLEZ**

**Povestea din interior a renașterii
FC LIVERPOOL
campiona Europei în 2019**

Traducere din engleză de
Sorin Niculescu

În memoria celor 96
și a celor care au suferit de atunci.

Titlul și subtitlul originale: *ALLEZ ALLEZ ALLEZ.*
The Inside Story of the Resurgence of Liverpool FC, Champions of Europe 2019.

Autor: Simon Hughes.

Copyright © Simon Hughes 2019

All rights reserved.

Copyright © Publica, 2020 pentru prezenta ediție

Toate drepturile rezervate. Nicio parte din această carte nu poate fi reprodusă sau difuzată în orice formă sau prin orice mijloace, scris, foto sau video, exceptând cazul unor scurte citate sau recenzii, fără acordul scris din partea editorului.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Hughes, Simon

Allez, Allez, Allez : povestea din interior a renașterii FC Liverpool, campioana

Europei în 2019 / Simon Hughes ; trad. de Sorin Niculescu. - București : Publica, 2020

ISBN 978-606-722-387-3

I. Niculescu, Sorin (trad.)

06

796

VICTORIA BOOKS este un imprint al editurii PUBLICA.

EDITORI: Cătălin Muraru, Silviu Dragomir

COPERTĂ: Alexe Popescu

REDACTOR: Corneliu Beldiman

CORECTORI: Paula Rotaru, Rodica Crețu

DTP: Dragoș Tudor

CUPRINS

Introducere: Nu renunța niciodată	7
---	---

SPERANȚĂ

1. Sunteți de rahat	21
2. În locul altcuiva	35
3. Cookie Monster	57

TRUDĂ ȘI RĂSPLATĂ

4. Lungul drum dinspre Giffnock	75
5. Fratele cel mare	95
6. În casa mea din Liverpool	111
7. Finalul din Moneyball	125

UMBRE ȘI DURERE

8. Oligarhi și șeici	151
9. Aruncă naibii odată	171
10. Căderea	187
11. Trent	217
12. Capitalismul dezastru	239

REALITATEA

13. Dacă n-aș fi văzut atâtea bogății, aș fi putut trăi sărac...	271
14. Băiatul tăcut de la sat	289
15. Poate fi unul singur	307
16. Următorul căpitan	327
17. Este doar durere	353
18. Bucuria celei de-a șasea	363
Recordurile lui Liverpool în sezonul 2018-19	383
Mulțumiri	389

Introducere: nu renunța niciodată

Divock Origi nu mai jucase vreun meci pentru Liverpool în campionat de aproape șaisprezece luni și nu mai marcase vreun gol pentru club de nouăsprezece luni. În timp ce Liverpool se îndrepta spre finala Ligii Campionilor din sezonul 2017-18, el era împrumutat la Wolfsburg, unde doar șase goluri în 34 de meciuri indicau un sezon chinuit. Echipa a evitat retrogradarea din Bundesliga abia în urma unui baraj, iar el a fost o dată înlocuit încă din prima repriză a unui meci contra lui Hoffenheim. Când s-a întors la Melwood, în vara lui 2018, Liverpool i-a prezentat ofertele de la Wolverhampton Wanderers și Huddersfield Town. Jürgen Klopp, managerul lui Liverpool, a încercat să-l convingă să o accepte pe cea din urmă, unde prietenul său David Wagner era la conducere. Alt împrumut ar fi putut reaprinde cariera sa, dar Origi nu a considerat că era în interesul său să intre în altă luptă pentru evitarea retrogradării. Apoi, chiar la finalul ferestrei de transferuri din vară, a venit Everton: un transfer definitiv dincolo de Parcul Stanley. Dacă prețul ar fi fost corect, Origi ar fi plecat. Însă el a rămas și a decis să lupte pentru locul său în echipă.

Origgi, ai cărui părinți au venit din Kenya în Belgia în 1992, când tatăl său, de asemenea un atacant, a semnat cu KV Oostende, și-a analizat din nou opțiunile la începutul lui decembrie. În precedentele trei luni a avut o singură apariție pentru Liverpool – din postura de

rezervă, în înfrângerea umilitoare de la Steaua Roșie Belgrad, în Liga Campionilor, un rezultat care a complicat calificarea lui Liverpool în faza eliminatorie. Fereastra de transferuri din iarnă aducea posibilitatea plecării din Merseyside și revenirea în Franța, unde Marseille și AS Monaco îi monitorizau situația. Însă Origi nu voia să-și încheie astfel aventura în Anglia, unde cariera sa părea atât de promițătoare în urma numirii din octombrie 2015 a lui Klopp – un antrenor care își dorise să-l aducă și la precedentă sa echipă, Borussia Dortmund. La începutul lui 2016, Origi devenea prima opțiune la Liverpool pentru postul de atacant central și a marcat multe goluri, unele foarte importante. Apoi, bum! Un fault de cartonaș roșu în derbiul Merseyside din partea lui Ramiro Funes Mori i-a încheiat sezonul mai devreme. El a ratat finala Ligii Europa din cauza unei accidentări grave la gleznă, iar Liverpool i-a simțit lipsa. Forma sa fusese „fantastică”, așa cum o descria Klopp, însă nu și-a mai regăsit acea formă, așa fiind explicabil de ce Wolfsburg – o echipă aflată de obicei între primele șase din Germania – a devenit o soluție temporară logică.

Origi este inteligent, vorbește patru limbi, între care swahili, franceză și flamandă. Este însă introspectiv și a suferit mult. Și-a făcut propria analiză – ce putea îmbunătăți pentru a reveni în atenția lui Klopp? Ar fi practicat meseria de psiholog dacă n-ar fi devenit fotbalist. Este un fin observator al reacțiilor oamenilor în situații bune și rele – reacțiile colegilor săi și chiar ale sale. Și-a încurajat prietenii să facă teste de personalitate și s-a uitat mult la TED TV. Și-a dat seama că nu era suficient să-și exprime îngrijorarea în fața lui Klopp – un antrenor cu care putea comunica deoarece au aceeași inteligență emoțională. Singurul mod prin

care putea reveni în echipă era să se antreneze din greu.

Primele luni ale sezonului lui Liverpool fuseseră chinuitoare: victorii regulate în campionat, însă rareori impresionante. Un optimist ar spune că echipa obținea rezultate, un realist ar spune că era nevoie de o injecție cu adrenalină pentru ca jucătorii să se miște mai repede, mai convingător.

Pe 2 decembrie, într-o duminică, derbiul Merseyside se îndrepta spre o remiză. Suporterii lui Everton aflați în peluza dinspre Anfield Road aruncaseră o torță albastră spre gazon pentru a sărbători. Deși însemna că Everton rămânea fără victorie pe Anfield de douăzeci de ani, bucuria lor era totuși de înțeles. Rezultatul lăsa pe Liverpool la patru puncte în urma lui Manchester City, aflată în fruntea clasamentului din Premier League. O mică victorie.

Cu zece minute înainte de final, Klopp s-a întors spre secundul său Peter Krawietz. Devenise disperat. Au stat de vorbă 90 de secunde, apoi a venit semnalul spre Origi, care se încălzea în apropiere de Kop. Nimeni nu simțea că se va întâmpla ceva remarcabil când el a intrat pe teren în locul lui Roberto Firmino, prima opțiune din echipă pentru postul de atacant central. Murmurul care a urmat a fost enorm. Virgil van Dijk – cel mai scump fundaș din lume – a trimis din voleu o minge undeva în aer. Era minutul 96 și ultima șansă a lui Liverpool fusese irosită. Se auzea sunetul scaunelor de plastic care erau părăsite de spectatori. Fanii lui Everton sărbătoreau. Însă deodată s-a întâmplat ceva scandalos. Mingea a zburat spre cer. Portarul lui Everton, internaționalul englez Jordan Pickford, o urmărea în permanență. A coborât în viteză, printre scânteierile instalației de nocturnă. Părea că va șterge

bara transversală și va sări în peluza Kop. Dar Pickford nu era sigur. A atins mingea cu vârful degetelor și balonul s-a rostogolit pe transversală. Fundașii lui Everton s-au oprit. Nu și Origi. Pandemoniu.

Șase luni mai târziu, Mohamed Salah a intrat pe gazonul de pe Anfield purtând un tricou negru imprimat cu mesajul: NU RENUNȚA NICIODATĂ. Tocmai ratase victoria lui Liverpool cu 4-0 în fața Barcelonei, care îi trimitea pe englezi în a doua finală la rând în Liga Campionilor, din cauza unei accidentări la cap suferite la Newcastle, unde golul cu capul marcat de Divock Origi în prelungiri păstrase pe Liverpool în cursa spre titlu pe plan intern. Trei seri mai târziu, Origi avea să marcheze de două ori contra campioanei Spaniei și să ajute la întoarcerea aceluia deficit de trei goluri din tur. Salah și, în special, Origi nu au renunțat niciun moment, la fel nici vreunul dintre colegii lor, împinși de la spate de liderul lor inspirațional, Jürgen Klopp, ale cărui povești de viață și drumuri în carieră au fost marcate de chinuri, glorie, dezamăgire și revenire.

Klopp începuse sezonul 2018-19 cu multe întrebări fără răspuns. Construisese echipa la Liverpool timp de două sezoane și jumătate, însă nu câștigase deocamdată vreun trofeu. Promisese să aducă trofee cel mai târziu în al patrulea său sezon, iar cei care se îndoiu de el pretindeau că era doar cea mai cunoscută majorită din lume – tot ce făcea era să-și îmbrățișeze jucătorii și să-i facă să se simtă mai bine. Se putea transpune asta într-un succes palpabil în fotbal?

În iunie 2019 și-a îmbrățișat din nou jucătorii. L-a îmbrățișat pe Andy Robertson, un fundaș stânga scoțian căruia i s-a spus că era prea scund pentru a putea juca la Celtic și își începuse cariera când era în

șomaj, cu șase ani înainte. L-a îmbrățișat pe Virgil van Dijk, căpitanul echipei naționale a Olandei, care nu fusese dorit de vreuna dintre echipele puternice din țara sa natală. L-a îmbrățișat pe Joël Matip, un fundaș din Camerun, venit gratis, pe care autorul acestei cărți l-a comparat cândva cu „un ren care încearcă să controleze un cub de gheață”. L-a îmbrățișat pe Trent Alexander-Arnold, „tipul normal din Liverpool ale cărui visuri au devenit realitate”. L-a îmbrățișat pe Jordan Henderson, căpitanul echipei, care fusese huiduit de câțiva suporterii de pe Anfield cu câteva luni înainte, când Klopp i-a cerut să ajute pe postul de fundaș dreapta, în remiza 1-1 cu Leicester City. L-a îmbrățișat pe Georginio Wijnaldum, a cărui bunică în vârstă de 84 de ani urmărea din tribună – ea îl crescuse la Rotterdam, mergând pe jos zilnic 45 de minute până la baza de antrenament, pentru a fi convinsă că nepotul ei era în siguranță. L-a îmbrățișat pe James Milner, „bunicul” în vârstă de 33 de ani, așa cum îi spune Van Dijk și despre care Klopp crede că poate juca până la 40 de ani. I-a îmbrățișat pe Alisson Becker, Fabinho și Firmino, triumviratul brazilian al clubului care a crezut în Klopp când Philippe Coutinho nu a mai avut încredere. L-a îmbrățișat pe Salah, al cărui trasor de la 25 de metri din meciul cu Chelsea, în aprilie, a fost desemnat golul sezonului. L-a îmbrățișat pe Sadio Mané, al cărui drum, ca și al lui Salah, a început în Africa rurală și i-a adus pe amândoi aici: pe malul apei, la Liverpool, în fața unui sfert de milion de oameni, veniți să întâmpine campioana Europei la revenirea acasă după un weekend magic de la Madrid.

În spatele autobuzului, Origi se separase de sărbătoare pentru o vreme și își privea medalia. Klopp l-a zărit și s-a aplecat spre el. „Totul în regulă, Divock?”, a

întrebat Klopp, ținând o sticlă de bere cu ambele mâini, știind, evident, că totul era bine. „Sunt bine, boss”, a răspuns Origi. „Dar nu-mi vine să cred că am reușit.” Golul său din finală a ajutat pe Liverpool să treacă linia de sosire la Madrid, în urmă cu mai puțin de 24 de ore. „Tu ai reușit, Divock”, l-a corectat Klopp. „Trebuia mai întâi să crezi în tine. Apoi ne-am ajutat unii pe ceilalți.”

Brendan Rodgers a dus pe Liverpool foarte aproape de primul titlu de campioană după 24 de ani. Însă cinci-sprezece luni mai târziu, el a ajuns foarte aproape de a fi demis. După ce am scris un articol de 2 000 de cuvinte pentru *Independent on Sunday* despre ceea ce nu mai funcționase pentru Rodgers pe Anfield, am analizat și cine ar putea fi înlocuitorul său, în cazul în care el pleca. Trei surse de încredere îmi spusese că, deși Jürgen Klopp era disponibil după ce plecase în acea vară de la Borussia Dortmund – unde câștigase două titluri în Bundesliga –, grupul care deține pe Liverpool, Fenway Sports Group (FSG), se gândea la alți antrenori. Klopp fusese o țintă de neatins în 2012, când Rodgers fusese numit, dar structura de pe Anfield evoluase de atunci, cu ascensiunea lui Michael Edwards spre poziția de director sportiv și credința că orice potențial nou antrenor trebuie să accepte să funcționeze în acest cadru. Rodgers nu a acceptat la început, apoi a fost pe aceeași lungime de undă și, ulterior, s-a împotrivit din nou ideii când a început să crească presiunea asupra sa. În același timp, poziția lui José Mourinho la Chelsea era sub semnul întrebării, iar clubul care avusese mai multe succese în ultima vreme și o forță financiară mai mare avea potențialul de a-l atrage pe Klopp, astfel că Fenway trebuia să-l transforme pe Klopp în cel mai

scump antrenor din istoria clubului pentru a-l putea aduce pe Anfield.

Acești factori s-au redus la o frază de cincisprezece cuvinte tocmai la finalul articolului, în care se sugera că cei care pledau pentru numirea lui Klopp puteau fi dezamăgiți. Articolul, consideram eu, avea detalii mult mai interesante privind căderea lui Rodgers. Și totuși se poate să fi fost detaliul cu cele mai multe consecințe – nu voi ști niciodată cu siguranță. Alți jurnaliști publicaseră comentarii asemănătoare. Poate că avuseseră conversații asemănătoare. Poate chiar clubul Liverpool făcuse să pară astfel și hotărâse să-l aștepte pe Klopp, care își luase un an sabatic, arătând la suprafață susținere totală față de Rodgers – genul de acțiune a patronilor cărora le pasă de imaginea lor.

În dimineața următoare, telefonul meu mobil a început să sune. Era o persoană care avea legătură directă cu una dintre cele trei personalități-cheie de la Fenway. Mi-a spus rapid că articolul stimulase un dialog între John W. Henry, Tom Werner și Mike Gordon, liderii grupului proprietar al clubului, care locuiau în părți diferite ale Statelor Unite. Mi s-a părut crucial că el nu părea interesat să conteste vreuna dintre părți în legătură cu deficiențele lui Rodgers: cum se prăbușise relația sa cu jucătorii, cum se pierduse încrederea staffului de la Melwood, care ar fi trebuit să-l susțină. În schimb, el era concentrat să descopere cum stabilisem eu rolul lui Klopp în toate astea. Deși e o sintagmă des uzitată, reprezintă un truism: orice jurnalist care-și câștigă existența din asta nu-și dezvăluie niciodată sursele. Am răspuns cu o serie de întrebări ale mele și a devenit clar că Fenway vedea personalitatea lui Klopp ca având capacitatea să copleșească. „Este exact ce are nevoie acest club”, am spus eu.

În trecut, Fenway, care recunoscuseră public că nu știau multe despre jocul de fotbal, dar se bazau pe succesul lor în conducerea altor francize sportive din Statele Unite, ascultaseră și urmaseră sfaturile a ceea ce ei numeau „sfătuitori importanți în soccer”. Însă, cu această ocazie, am fost informat că ei se gândeau să urmeze un alt sfat și, deși era adevărat că existau unele îndoieli cu privire la Klopp – inclusiv la șeful cel mare de la Fenway –, se gândeau serios să-l aducă dacă ar fi fost disponibil când s-ar fi hotărât să schimbe antrenorul.

Poziția lui Rodgers fusese instabilă de-a lungul verii și era evident că avea nevoie de un start pozitiv în noul sezon. După ce Liverpool a încheiat luna august cu o înfrângere cu 3-0 pe Anfield contra lui West Ham (s-a întâmplat exact în ziua nunții mele), lucrurile au mers mai prost în septembrie: un eșec clar cu 3-1 la Manchester United, urmat de remize la Bordeaux, apoi acasă contra recent promovatei Norwich City, o echipă care avea să încheie sezonul în zona retrogradării. Chiar dacă a jucat cu titularii, a fost nevoie de prelungiri și de lovituri de departajare pentru a învinge o echipă din Liga a Doua, Carlisle United, în ciuda avantajului terenului propriu.

În timp ce Rodgers se îneca, eu l-am contactat pe agentul lui Klopp, Marc Kossicke, și am vorbit aproape o oră despre Liverpool. Deși impresarul nu a dezvăluit vreun interes pentru o poziție deja ocupată de alt antrenor, a devenit clar că Liverpool era un subiect interesant. Discuția s-a axat pe istoria clubului și pe cultură, dar și pe operațiunile curente. Una dintre întrebări s-a referit la Ian Ayre, directorul executiv. Acum, când mă gândesc, i-am pictat o imagine îmbunătățită a situației, față de realitate.

La scurtă vreme după aceea a venit un nou telefon. „Care este numărul impresarului lui Klopp?” M-am gândit: *Este ridicol, cu siguranță măcar cineva de la Liverpool ar trebui să aibă numărul de telefon mobil al agentului lui Jürgen Klopp*. Era clar că povestea înainta, dar mi s-a cerut să păstrez conversațiile strict confidențiale. Următorul meci al lui Liverpool era derbiul Merseyside, apoi urma pauza pentru echipe naționale. *Probabil că plănuiesc o schimbare*, m-am gândit eu.

Câteva ore mai târziu, alt telefon. „Poți vorbi cu omul lui Klopp și să-i ceri să ne contacteze?” Știam că Fenway opera în situații sensibile folosind intermediari, pentru a-și permite să nege dacă ar fi ajuns cumva publică situația, mai ales când era vorba despre preluări. Însă nu am fost surprins când mi s-a spus din partea echipei lui Klopp că primul apel trebuie să vină dinspre Liverpool. Mi s-au părut oameni corecți, dar până atunci vorbiseram o singură dată la telefon. În ceea ce-i privea, putea să fie doar o păcăleală lansată de un ziar britanic.

În acel impas, am căutat propria soluție. Două telefoane au fost date. Fenway a primit numărul lui Klopp. Klopp a primit numărul de la Fenway. „Rezolvați-vă direct problemele, dar, dacă se întâmplă ceva, vreau să fiu primul care află.” Din nou, mă întrebam dacă nu era cumva doar un truc, o tactică de întârziere pentru a încerca doar să devieze atenția de la o realitate: Klopp se înțeleșese deja de multă vreme pentru a deveni antrenorul lui Liverpool.

În cele din urmă, tăcerea care a urmat era un semn că discuțiile avansau. Informațiile din cele două tabere au dispărut vreme de o săptămână. Între timp, Rodgers fusese într-adevăr demis, în cursul unei discuții cu Ayre la Melwood, imediat după remiza, 1-1, cu Everton.

S-a aflat și despre o altă întâlnire, în Manhattan, cu vreo două zile înaintea meciului, între Fenway și Carlo Ancelotti, italianul politicos care era antrenorul lui Napoli în sezonul 2018-19, când Liverpool s-a strecurat pe lângă ei și a ajuns în faza eliminatorie a Ligii Campionilor, deschizând pentru Klopp și jucătorii săi drumul spre Madrid. Însă, evident, Klopp fusese antrenorul care impresionase cel mai mult în Manhattan. Îi dăduse pe spate pe liderii de la Fenway prin charisma sa și apetitul de a conduce un club care câștigase ultima dată Liga Campionilor cu un deceniu în urmă și era la un sfert de secol distanță de precedentul titlu de campioană pe plan intern.

Mike Gordon, liderul de la Fenway care avea cea mai strânsă relație cu Klopp, și-a dat rapid seama că acesta era o personalitate extraordinară și era dispus să-și pună în joc propria reputație pentru viitorul clubului însetat de succese. Ca și în cazul multora dintre jucătorii săi, drumul lui Klopp până la acest moment fusese neobișnuit: un băiat din partea rurală a zonei Pădurea Neagră din Germania, devenit un simbol pentru masele urbane, mai întâi în Bazinul Ruhrului, o zonă industrială, la Dortmund, apoi în Merseyside, unde cultura s-a format la docuri.

Până în iunie 2019, Liverpool a devenit, fără îndoială, echipa lui Klopp. Fiecare dintre jucătorii săi a avut ceva de demonstrat, chiar dacă unii dintre ei costaseră mulți bani, însă toți se integraseră în *gegenpress*, o tactică prin care, după ce pierde mingea, echipa lui Klopp încearcă imediat să o recâștige, în locul unei retrageri în grup. Aceasta este baza a tot ce a devenit Liverpool, un simbol al răspunsului care s-a tradus către fani ca o formă de curaj și rezistență – recuperarea după dezamăgirea unei pierderi –, a mingii în acest caz – prin

curajul de a o lua de la capăt și a încerca imediat să repari o greșeală. La trei săptămâni după ultimul meci din campionat, un sezon în care Liverpool s-a luptat până la final cu cel mai scump ansamblu de jucători adunat vreodată la o echipă în Premier League, a apărut o nouă ocazie pentru un trofeu, la Madrid. Și, ca de obicei, Tottenham Hotspur nu a fost lăsată să iasă din colț.

SPERANȚĂ

1

Sunteți de rahat

Importantele cuvinte de la deschiderea noului sezon au fost transmise de Ben Tollitt, un mijlocas de bandă de la Tranmere Rovers, fan al lui Liverpool, care trei ani mai devreme juca în al unsprezecelea eșalon al fotbalului englez, la Widnes, un oraș pasionat de rugby și care are o centrală electrică.

După ce a urcat trei niveluri dintr-o singură mișcare, în urma semnării unui contract cu Skelmersdale United, Tollitt a fost remarcat de antrenorul echipei Portsmouth, Paul Cook. Precum Tollitt, Cook și-a început cariera de jucător prin circuitul nesigur al campionatului amator din Merseyside, acolo unde cluburile sunt ascunse în umbra lui Liverpool și Everton. Deși avea să încheie sezonul 2018-19 aproape de revenirea în fotbalul profesionist, acolo unde pare să fie la nivelul său natural, în National League, la Wrexham, Tollitt inițial mersese la Tranmere pentru a fi mai aproape de casă.

Tranmere ajunsese din nou în campionatul profesionist, prima dată după patru ani, promovând în urma unei finale dramatice de play-off în care fundașul

stânga Liam Ridehalgh a fost eliminat după doar 48 de secunde în meciul de pe Wembley contra lui Boreham Wood, echipă cu o asistență medie de 600 de spectatori, care ar fi devenit fără îndoială cel mai mic club din primele patru divizii, dacă ar fi reușit să promoveze în locul lui Tranmere.

O echipă care la începutul anilor 1990 a fost aproape să ajungă în Premier League, Tranmere a avut reputația de a fi o specialistă a cupelor sub conducerea lui John Aldridge, fostul atacant de la Liverpool, iar în anul 2000 au pierdut finala Cupei Ligii în fața lui Leicester City. Retrogradări succesive în 2014 și 2015 au adus teama că echipa s-ar putea scufunda, însă sub conducerea lui Mark Palios, cândva director executiv la Federația Engleză, clubul a revenit acolo unde simțeau că îi este locul.

Tollitt era dornic să-l trimită pe Loris Karius la locul său. Călătorise la Kiev unde, cu șase săptămâni înainte, Karius comisese două greșeli care duseseră la golurile lui Real Madrid în finala Ligii Campionilor, cel mai urmărit meci la televizor din istoria clubului. La primul gol în care a fost implicat, Karius a părut să nu simtă prezența deloc discretă a înaltului atacant Karim Benzema, 1,85 metri, hotărând să arunce mingea, iar de acolo Real Madrid a trecut în avantaj. A doua sa greșală a venit la șutul lui Gareth Bale de la 25 de metri, mingea alunecând printre degetele lui Karius. Scorul final a fost 3-1 pentru Real Madrid. Cu un portar mai bun, Liverpool ar fi putut deveni campioana Europei pentru a șasea oară.

Medicii lui Liverpool aveau să pretindă că Loris Karius a suferit o contuzie după ce Sergio Ramos s-a ciocnit de el la un corner, aplicând parșiv și periculos cotul său stâng în tâmpla germanului. Ramos înche-

iase puțin mai devreme seara lui Mohamed Salah, jucătorul din echipa lui Liverpool care purtase pe umerii săi speranțele și visurile clubului după un sezon al recordurilor în care marcase 44 de goluri.

Totuși, în uluiala de după dezamăgirea imediată, detalii semnificative privind accidentări la creier nu au fost disponibile, iar discuțiile despre rolul lui Ramos au fost în totalitate legate de Salah, astfel că orice altceva a făcut spaniolul în acea seară a căzut în plan secund. Karius era deja considerat veriga slabă a acestei echipe. Cariera sa la Liverpool începuse cu optsprezece luni înainte, când a trimis o minge în corner în urma unei degajări din propriul careu de șase metri la un meci cu Sunderland. Fusese adus pentru a-l înlocui pe Simon Mignolet, însă i-a luat mult timp lui Karius să-l convingă pe antrenorul care l-a adus că era pregătit să joace în locul belgianului. Când s-a decis că perioada lui Mignolet s-a încheiat, după greșelile comise în remiza 3-3 cu Arsenal, Karius a primit șase luni pentru a demonstra că-l poate înlocui, iar pe finalul sezonului 2017-18 au apărut semne că Loris Karius simțea presiunea – deși nu a devenit niciun moment un subiect de discuție, deoarece mașinăria Liverpool continua să huruie prin Europa. În a doua manșă din semifinalele Ligii Campionilor, la Roma, Karius a lăsat să-i scape două goluri, arătând agilitatea unui jucător de crichet cu picioare șubrede, într-un meci al veteranilor.

Pe drumul lung și costisitor spre casă, de la Kiev, mii de suporteri precum Tollitt ajunseseră la concluzia că, deși aveau compasiune pentru Karius și pentru experiența sa chinuitoare, care în cele din urmă îi va defini cariera, Liverpool avea neapărat nevoie de un înlocuitor.

Karius nici nu s-a ajutat pe sine, judecând greșit atmosfera când a lansat un clip video promoțional spre finalul lunii următoare, în care apărea alergând pe o plajă din California precum David Hasselhoff, gata să salveze ziua, deși nu trecuse mult timp de când o distrusese pe cea a multor oameni, cu doar câteva săptămâni înainte. Era un tip arătos, blond, în vârstă de 24 de ani, cu contracte de modelling, care lăsa impresia că era extraordinar de încrezător în el însuși. La Manchester City, unde își făcuse junioratul înainte să revină în pânțele Bundesligii, la Mainz, antrenorii de acolo – precum și unii dintre colegi – erau fascinați de simțul său de poziționare, în stilul lui Lehmann, care se traducea pentru cei care credeau în el printr-o aroganță sănătoasă, însă într-o totală deziluzie pentru cei care nu aveau încredere. Trebuie spus că nu a fost vreo surpriză pentru acei antrenori din primele sale zile, când Karius a devenit foarte activ pe rețelele sociale. „Când era puști, mereu ieșea în evidență”, a spus un antrenor. „Dar mă întreb dacă nu cumva încearcă, de fapt, să-și ascundă propriile insecurități”, spunea altul.

Primul meci amical al lui Liverpool din presezon a decurs fără incidente, o victorie facilă cu 7-0 la Chester. Au fost însă mulți oameni care au urmărit meciul de la Tranmere: un număr mare de spectatori, mulți jurnaliști prezenți și o atenție mai ridicată – o peluză uriașă în spatele lui Karius pe Prenton Park. Cupa Mondială ajunsese abia la faza semifinalelor, iar sezonul intern era deja în desfășurare în ceea ce privea pregătirile. Parcă nu fusese o distanță confortabilă între ceea ce pățise Karius la Kiev și următoarea sa apariție publică. Mirosul ierbii proaspăt tăiate poate aduce optimism fotbaliștilor: un nou sezon, un start

proaspăt. Totuși Karius părea că nu va putea scăpa niciodată de trecutul său: va fi ținut minte totdeauna ca fiind portarul care a pierdut pentru Liverpool trofeul care face legende chiar și din jucători mediocri.

Stătea acolo, singur, cu mâinile în șolduri și capul plecat, privind în jos după ce nu reușise să blocheze șutul feroce din lovitură liberă trimis de Oliver Norburn, permițând lui Tranmere să reducă din diferență și să facă scorul 3-1. A avut în total cinci atingeri și de două ori a scos mingea din poartă, deoarece Tranmere a mai marcat, mai târziu, un gol. În spatele său, peluza de pe Prenton Park se tăvălea de râs. În fața sa, Tollitt venera și blestema, în același timp, prezența sa.

Karius nu va mai putea vreodată să câștige.

Lacrimile din interiorul Stadionului Olimpic din Kiev nu au curs doar pe tricourile deja ude de transpirație ale jucătorilor de pe teren. Aproape de linia de centru, în spatele băncii tehnice a lui Jürgen Klopp, stăteau doi membri ai familiei care călătoriseră în Ucraina pentru a-l susține pe Loris Karius. Imaginea mamei sale privind în gol, încercând să nu mai vadă meciul care încă era în desfășurare, în timp ce o ținea în brațe pe prietena lui, care plângea cu suspine, a făcut-o pe soția lui Klopp, Ulla, să treacă în mai multe rânduri pe la ele pentru a încerca să ofere o consolare. După fluierul final, în timp ce Karius era întins pe iarbă, cele trei femei – toate legate de disperarea tuturor, toate din aceeași regiune din sudul Germaniei – stăteau acolo, îmbrățișate.

Klopp a reacționat în singurul mod pe care îl cunoaște în fața unei dezamăgiri. A revenit la hotel. Și-a întors șepcuța cu spatele în față și, în timp ce se îmbăta, a ajuns să cânte alături de un tip care purta

un tricou cu Liverpool, a cărui poreclă te duce inițial cu gândul la cabaret.

Andreas Frege – sau Campino, așa cum este cunoscut – s-a născut la Düsseldorf, însă mama sa este englezoaică. S-a îndrăgostit de clubul condus acum de Klopp după ce Liverpool a învins pe Borussia Mönchengladbach în finala Cupei UEFA din 1973. Fotbalul era o pasiune a lui Campino, însă talentul său venea din muzică, iar Klopp a devenit fan al trupei sale, Die Toten Hosen – în traducere directă „Pantalonii morți”. El și Klopp au devenit buni prieteni. Împărtășesc opțiuni sociale și politice, acest fapt explicând, în mare parte, de ce Klopp a devenit antrenor la Liverpool, nu la Bayern München. Campino credea mai mult în muzica punk decât în spectacolele de cabaret. Trupa sa nu a apărut doar pentru a promova anumite cauze, însă era pregătită pentru a juca și acest rol. „Pantalonii morți” au luat poziție împotriva xenofobiei și rasismului, au susținut organizația Greenpeace într-o campanie pentru a pune capăt testelor nucleare și, deși Klopp a colaborat cu PETA, nu a mers atât de departe precum Campino, care a pozat cândva fără haine pentru a promova campaniile acestui grup care luptă pentru drepturile animalelor. Printre inițiativele recente legate de dominația lui Bayern în fotbalul german, Die Toten Hosen au lansat un cântec în anul 2000, plin de antipatie. În cântecul „Bayern”, Campino țipa: „Multe lucruri se pot întâmpla / Multe lucruri pot trece / Însă un lucru îl știu cu siguranță. Niciodată în viața mea nu voi merge la Bayern! (Niciodată nu voi fi de partea mizeriei de Bayern!)”

În ciuda celor două ocazii de a urma drumul la care visează aproape orice antrenor german, Klopp a văzut lucrurile în mod diferit. Și-a dorit să construiască ceva

cu adevărat memorabil, nu doar să fie un alt antrenor care să dirijeze, distant, timona lui Bayern și apoi să fie demis când jucătorii se întorc împotriva lui sau când conducătorii clubului conspiră pentru a se salva pe ei înșiși.

Pentru Klopp, Kiev s-a simțit ca o nouă ocazie ratată de a-și marca întreaga muncă de la Liverpool cu un prim trofeu, cel mai important dintre toate. În două sezoane și jumătate petrecute la Liverpool, a pierdut trei finale, dar a readus clubul de două ori în Liga Campionilor, competiție în care echipa ajunsese doar o singură dată în șapte sezoane înainte de sosirea sa.

La Melwood, la doar câteva zile după amicalul cu Tranmere, în care Karius a dat din nou cu bâta-n baltă, Klopp nu avea atitudinea cuiva care să fi fost marcat de trecutul recent, nici nu dădea impresia că nu știa cum să ducă clubul mai departe. Klopp petrecuse vara în Ibiza. Era bronzat, bărbos, suplu și înprospătat. Nu mai urmărise în detaliu finala recent disputată. Când echipa ta își pierde cel mai important jucător, pe Salah, după doar un sfert din meci, când echipa ta primește un gol din foarfecă din partea unui jucător trimis pe teren cu doar 90 de secunde înainte, când echipa ta – mai exact portarul tău – mai încasează două goluri din cauza unei contuzii, sau poate că nu, îl compătimești pe Klopp și-ți dai seama de ce nu are sens să mai agonizezi cu privire la ce se putea întâmpla: ce altceva mai putea merge prost? „Sunt secvențe... nu are sens să ne mai gândim, vă spun sincer”, a declarat el când a fost întrebat cât de mult reflectează.

Klopp îl susținea pe Karius deoarece acceptase că o contuzie ar fi putut juca un rol în evenimentele care îi vor defini întotdeauna cariera de fotbalist. Klopp are compasiune. Totuși rămâne un antrenor de fotbal cu

viziuni puternice și, chiar dinainte de Kiev, fuseseră identificate alte ținte pentru postul de portar. Chiar și o victorie a lui Liverpool în Ucraina nu i-ar fi salvat postul lui Karius, indiferent ce rol ar fi jucat în acțiunea blestemată – așa cum rolul crucial al lui Jerzy Dudek în miracolul de la Istanbul, cu treisprezece ani în urmă, nu i-a salvat cariera la Liverpool, Pepe Reina fiind adus în locul său la scurtă vreme după aceea.

Așa cum spusese, Klopp știa că, într-o vilă din Sardinia, Alisson Becker se pregătea să plece spre Merseyside. Portarul de la AS Roma primise cu doar câteva luni înainte șapte goluri în cele două manșe ale duelului cu echipa care acum voia să-l cumpere, Liverpool ajungând în finala Ligii Campionilor după un succes cu 7-6 la general. Chelsea era, de asemenea, interesată de brazilian – la fel și Napoli, dar hotărârea lui Klopp a fost subliniată de suma-record de transfer pe care era pregătit să o plătească. Karius costase pe Liverpool doar 4,75 milioane de lire sterline cu doi ani înainte, dar acum Becker – care este cu optsprezece luni mai vârstnic – a costat de cincisprezece ori mai mult, iar asta a reprezentat un record mondial care a rezistat doar două săptămâni, până când Chelsea a înțeles că Liverpool a modificat rata de schimb a unei poziții pe care Klopp o aprecia extrem de mult și așa vor fi ținute minte de-a lungul istoriei astfel de momente.

Liverpool a pregătit anunțul unui nou transfer cu multă prudență, un detaliu mai puțin așteptat din partea unui club care, nu cu multă vreme în urmă, greșise foarte mult în perioada de transferuri – cu doar o vară în urmă, s-a aflat că Virgil van Dijk, atunci la Southampton, s-a întâlnit cu Klopp într-un hotel din

Blackpool, iar dezvăluirea a dus la amânarea oricărui acord pentru șase luni.

Însă, de această dată, înainte de încheierea multor zile după revenirea de la Kiev, Liverpool adusese un nou mijlocăș fără a apărea anterior vreo speculație sau vreo mențiune a numelui său.

Fabinho era un fotbalist în vârstă de aproape 25 de ani, nu foarte tânăr pentru a fi nevoie de o lungă așteptare până când să aibă un rol-cheie în echipă, dar cu suficientă experiență pentru a aștepta din partea sa un impact încă din primul sezon. Jucase un meci pentru Real Madrid în adolescență, apoi își schimbase poziția pe teren la Monaco, unde fusese reciclat din postul de fundaș dreapta într-un rol mai central, înălțimea sa și energia dată de forță recomandându-l pentru o poziție creativă la mijlocul terenului. În 2017 a devenit, surprinzător, campion în Liga 1, precum și principalul executant al loviturilor de pedeapsă la Monaco, adunând de asemenea și primele selecții la echipa națională a Braziliei. A fost oferit de două ori lui Manchester United, echipă care a doua oară l-a dorit, după ce prima dată îl preferase pe Nemanja Matić datorită trecutului lui José Mourinho alături de sârb, la Chelsea. Când a apărut din nou ocazia de a merge pe Old Trafford, Fabinho fusese deja convins de Klopp că Liverpool era locul unde își dorea să meargă. În schimb, United a adus un alt brazilian, pe Fred, care fusese selecționat în echipa Braziliei pentru Cupa Mondială din 2018 în locul lui Fabinho.

Vorbea puțin, dar picioarele lui lungi, în timp ce se întindea de pe un scaun de piele aflat în lojele de pe Anfield, la jumătatea lui iulie, au oferit o mostră a prezenței lui Fabinho. Fusese mai greu pentru el să-și consolideze locul în echipa națională, deoarece nu

jucase vreun minut la o echipă importantă din Brazilia, plecând de la Fluminense la echipa portugheză Rio Ave cu un contract pentru șase ani, coordonat de GestiFute, compania deținută de cel mai cunoscut impresar sportiv din lume, Jorge Mendes. Trei dintre acești ani aveau să fie petrecuți la alte echipe, sub formă de împrumut, mai întâi la Madrid, unde a jucat mai ales la echipa a doua, apoi la Monaco, unde a primit mai multe responsabilități. „În Brazilia”, a spus Fabinho, „te ajută dacă joci mai întâi pentru unul dintre marile cluburi, deoarece atunci presa locală și cea națională vorbesc mai mult despre tine și mult mai repede.”

Fred, provenit dintr-un mare oraș, Belo Horizonte, s-a mutat la Porto Alegre când avea șaisprezece ani și a câștigat două campionate statale cu Internacional, în fața marii rivale din oraș, Grêmio. Între timp, Fabinho își petrecuse copilăria în haosul subtropical din nordul statului São Paulo, iar apoi, prin mutarea de la Campinas la Rio de Janeiro, a ajuns o singură dată pe banca de rezerve, înainte să aleagă plecarea spre Europa. „Nu eram un jucător foarte cunoscut în Brazilia”, a recunoscut Fabinho.

În căldura de la Kiev, a fost expusă lipsa de opțiuni la mijlocul terenului pentru Klopp. În ultimele cinci săptămâni ale sezonului 2017-18, aceiași jucători acoperiseră cele trei roluri, iar până la finele lunii mai – împotriva unui adversar de cea mai înaltă calitate –, linia de mijloc, care necesită multă energie pentru a asigura susținere pentru structura echipei, și de apărare, și de atac, a început să se fisureze. Klopp, care îl vânduse pe Philippe Coutinho în ianuarie la Barcelona, pentru un record de transfer din partea unui club britanic, știa că Emre Can urma să plece la Juventus și știa, de asemenea, la Kiev (ceea ce nimeni din afara clubului nu

aflase) că Alex Oxlade-Chamberlain, care fusese adus în așteptarea plecării lui Coutinho, urma să lipsească pentru cel puțin zece luni din cauza unei accidentări, neștiindu-se când va putea reveni. De aceea și-a dorit aducerea lui Nabil Fekir de la Lyon, dar stafful lui Liverpool a fost nemulțumit de rezultatele examenului său medical. Procesul transferului lui Fekir a fost problematic din cauza cerințelor mari ale președintelui lui Lyon, Jean-Michel Aulas, cunoscut pentru stilul său conflictual. Dacă Liverpool ieșise în câștig ca imagine prin felul în care abordase sosirea lui Fabinho, cu câteva săptămâni înainte, frustrarea adunată după colapsul transferului lui Fekir a fost exacerbată de situația jenantă apărută când a fost prezentat din greșeală un interviu în care el purta același echipament de antrenament al lui Liverpool ca și Fabinho, după ce stafful media al clubului a fost trimis la Paris pentru se întâlni cu jucătorul.

Deși Liverpool avea doi mijlocași noi, Fabinho și Naby Keïta, care acceptase să vină încă din vara lui 2017, percepția despre materialul pe care Klopp îl avea la dispoziție fusese afectată de deznodământul „telenovelei Fekir” și de incertitudinea privind-l pe Oxlade-Chamberlain. Klopp trebuia felicitat pentru că făcuse ca plecarea lui Coutinho să nu se simtă ca o pierdere, deși, fără îndoială, Liverpool ar fi avut nevoie de el la Kiev. În ceea ce privește numărul de jucători, deși se părea că Liverpool avea mai mulți mijlocași decât la startul sezonului, de fapt erau mai puțini, iar asta era o problemă pe care Klopp trebuia să o rezolve, deoarece percepția nu era la nivelul realității.

Klopp anticipase că Fabinho avea nevoie de timp pentru a se adapta la fotbalul englez. Deși în meciul de la Tranmere toți ochii fuseseră luați de chinurile